



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Ειδικές Διατάξεις για την Ενίσχυση του Πλαισίου της Νόμιμης Άμυνας εντός της Κατοικίας, τη Διατάραξη της Οικιακής Ειρήνης και την Προστασία του Αμυνομένου.

Άρθρο 1 – Σκοπός και Αντικείμενο

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η εξειδίκευση των προϋποθέσεων άρσης του αδικού χαρακτήρα της πράξης και του καταλογισμού σε περιπτώσεις απόκρουσης παράνομης, αιφνίδιας και βίαιης εισβολής εντός της κατοικίας ή άλλου ιδιωτικού χώρου. Η ρύθμιση αποσκοπεί να εγγυηθεί την προστασία του αμυνομένου από τον αδικαιολόγητο ποινικό διωγμό για πράξεις που υπαγορεύθηκαν από την ενστικτώδη ανάγκη αυτοπροστασίας, παραμένοντας εντός του ευρύτερου πλαισίου της δικαιοκρατικής αρχής της αναλογικότητας.

Άρθρο 2 – Καθιέρωση Μαχητού Τεκμηρίου Αναλογικότητας και Κριτήριο Κατάφωρης Δυσαναλογίας

1. Στις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 22 του Νόμου 4619/2019 του Ποινικού Κώδικα, εάν η αμυντική πράξη στρέφεται κατά προσώπου το οποίο εισήλθε ή επιχειρεί να εισέλθει βιαίως, διαρρηγνύοντας, καταστρέφοντας ή υπερπηδώντας τεχνητά εμπόδια, σε κατοικία, επαγγελματικό ή άλλον νόμιμα κατεχόμενο κλειστό χώρο, τεκμαίρεται (μαχητό τεκμήριο) ότι η χρήση οιοδήποτε αμυντικού μέσου από τον ένοικο προς απόκρουση της επίθεσης, υπήρξε αναγκαία και αναλογική προς τον κίνδυνο.
2. Ο άδικος χαρακτήρας της πράξης του αμυνομένου δεν αίρεται, και το τεκμήριο της παραγράφου 1 ανατρέπεται από τις δικαστικές αρχές, αποκλειστικά και μόνον εάν αποδειχθεί ότι η χρήση βίας εκ μέρους του αμυνομένου υπήρξε κατάφωρα και προφανώς δυσανάλογη σε σχέση με τη

φύση της επαπειλούμενης βλάβης, τα μέσα που διέθετε ο εισβολέας, ή τις συνολικές περιστάσεις της εισβολής.

3. Η απλή, μη κατάφωρη, δυσαναλογία των αμυντικών μέσων, η οποία προκύπτει ως απόρροια του αιφνιδιασμού, της έκπληξης ή της αντικειμενικής αδυναμίας ακριβούς στάθμισης των μέσων εκ μέρους του ενοίκου στον δεδομένο χρόνο, δεν αναιρεί τον δικαιολογητικό λόγο της νόμιμης άμυνας.

Άρθρο 3 – Τροποποίηση του Άρθρου 23 Π.Κ. για Υπέρβαση Άμυνας λόγω Ασθενικών Συναισθημάτων

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 23 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται τροποποιούμενο ως εξής: “Ο αμυνόμενος μένει ατιμώρητος και δεν του καταλογίζεται η πράξη της υπέρβασης, αν ενέργησε με αυτόν τον τρόπο εξαιτίας της σύγχυσης, του φόβου, του τρόμου ή του ακραίου πανικού που του προκάλεσε η επίθεση. Η διάταξη αυτή τυγχάνει ιδιαίτερης εφαρμογής όταν η υπέρβαση λαμβάνει χώρα κατά την απόκρουση αιφνίδιας ή βίαιης εισβολής εντός του οικιακού ασύλου, οπότε και η ψυχική ταραχή, ασθενική αψιθυμία, θεωρείται καταρχήν αντικειμενικά δικαιολογημένη. Το παρόν δεν εφαρμόζεται εάν αποδειχθεί ότι η υπέρβαση υπαγορεύθηκε από σθενικά πάθη, όπως οργή, μίσος ή προφανή πρόθεση αντεκδίκησης και επιβολής ποινής μετά τη σαφή λήξη της επίθεσης.”

Άρθρο 4 – Τοπικά και Χρονικά Όρια Προστασίας - Ρήτρα Απαγόρευσης Αυτοδικίας

1. Οι προστατευτικές διατάξεις και τα τεκμήρια του Άρθρου 2 του παρόντος δεν τυγχάνουν επ' ουδενί εφαρμογής, εάν η αμυντική πράξη τελεστεί σε δημόσιο ή κοινόχρηστο χώρο εκτός της περιμέτρου του ιδιωτικού χώρου ή της κατοικίας, ιδίως εάν ο ένοικος επιχειρήσει εξ ιδίας πρωτοβουλίας καταδίωξη του εισβολέα ο οποίος έχει ήδη τραπέι σε φυγή και έχει απομακρυνθεί από τον χώρο.
2. Οποιαδήποτε άσκηση σωματικής βίας σε πρόσωπο που έχει ακινητοποιηθεί πλήρως, έχει εμφανώς αφοπλιστεί, έχει δηλώσει σαφή πρόθεση παράδοσης, ή αδυνατεί αντικειμενικά να προκαλέσει περαιτέρω βλάβη, κρίνεται

σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα περί προσβολής της σωματικής ακεραιότητας και της ζωής.

Άρθρο 5 – Τροποποίηση του Άρθρου 334 ΠΚ για Διατάραξη Οικιακής Ειρήνης.

Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 334 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

“Εάν η παράνομη είσοδος ή παραμονή στον χώρο της κατοικίας τελέστηκε νυχτερινές ώρες, ή από δύο ή περισσότερους που ενεργούσαν από κοινού, ή με καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά του προσώπου για την απόκρυψη της ταυτότητάς τους, ή φέροντας εμφανώς ή κρυφώς οποιοδήποτε όπλο ή επιθετικό όργανο, το αδίκημα τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών έως πέντε (5) ετών, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ειδικότερη διάταξη του νόμου.”

Άρθρο 6 – Συνεκτιμώμενα Κριτήρια Υπέρ του Αμυνομένου

Κατά την αξιολόγηση της ύπαρξης ή μη "κατάφωρης δυσαναλογίας" σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, οι ανακριτικές και δικαστικές αρχές υποχρεούνται να λαμβάνουν ρητά υπόψη, ως στοιχεία που διευρύνουν αντικειμενικά τα ανεκτά όρια της άμυνας, την παρουσία ανηλίκων τέκνων, υπερηλίκων, ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ) ή άλλων ευάλωτων και εξαρτώμενων μελών της οικογένειας εντός του χώρου της επίθεσης κατά τον κρίσιμο χρόνο.

Άρθρο 7 – Έναρξη Ισχύος και Μεταβατικές Διατάξεις

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι διατάξεις του εφαρμόζονται αναδρομικά, ως ευμενέστερες ποινικές διατάξεις, κατ' άρθρο 2 Π.Κ., και σε όλες τις εκκρεμείς ποινικές υποθέσεις, σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας και αν βρίσκονται, εφόσον αφορούν αμυντικές πράξεις εντός κατοικίας που τελέστηκαν πριν από τη δημοσίευσή του.

18/6/2026

Αθανάσιος Χαλκιάς
Ανεξάρτητος Βουλευτής
Α' Αθήνας

